

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

Dato: 10.10.06
Kontor: Indfødsretskontoret
J.nr.: 2006/309-101
Sagsbeh.: KRE

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 stillet af Folketingets Indfødsretsudvalg til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 5. oktober 2006 (alm. del – bilag 128).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 21. september 2006 fra Den Almindelige Danske Lægeforening, jf. 2005-06, alm. del – bilag 128.”

Svar:

Integrationsministeriet har modtaget brev af 21. september 2006 fra Den Almindelige Danske Lægeforening. Lægeforeningen har i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp, OASIS, Rehabiliterings- og Forskningscenter for Torturofre (RCT), RCT-Jylland og Dansk Psykolog Forening udarbejdet et forslag til retningslinjer for dispensation fra danskkravet i forbindelse med meddelelse af dansk indfødsret til kronisk traumatiserede ansøgere.

Integrationsministeriet skal bemærke, at ovennævnte organisationer har udarbejdet forslaget med udgangspunkt i dispensationsbestemmelsen i de tidligere gældende retningslinjer, jf. cirkulæreskrivelse nr. 55 af 12. juni 2002 om nye retningslinier for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse.

Organisationerne har i deres brev foreslået tre kriterier, som berøres i det følgende.

Organisationerne har anført, at ansøgeren skal kunne dokumentere at lide af en psykisk sygdom, f.eks. som følge af tortur, ligesom ansøgeren skal dokumentere, at tilstanden er kronisk, og at behandlingsmulighederne er udtømte.

Ministeriet kan oplyse, at de gældende retningslinjer fremgår af vedlagte cirkulæreskrivelse nr. 9 af 12. januar 2006 om nye retningslinjer for naturalisation. Det fremgår af ikrafttrædelsesbestemmelsen i retningslinjernes § 30, stk. 1, at de nye retningslinjer træder i kraft den 12. december 2005 og gælder for behandlingen af an-

søgninger om naturalisation indgivet fra og med denne dato. For ansøgninger indgivet inden den 12. december 2005 finder bestemmelserne i cirkulæreskrivelse nr. 55 af 12. juni 2002 om nye retningslinier for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelse fortsat anvendelse.

Endvidere følger det blandt andet af retningslinjernes § 30, stk. 2, at § 24, stk. 3, om dispensation fra betingelserne om dansk kundskaber m.v. i de nye retningslinjer finder anvendelse, uanset tidspunktet for ansøgningens indgivelse. Dispensationsbestemmelsen i de tidligere gældende retningslinjer vil således ikke kunne anvendes længere, uanset at ministeriet fortsat behandler ansøgninger indgivet før den 12. december 2005.

Den nye aftale om indfødsret, som blev indgået den 8. december 2005, blev til i et samarbejde mellem regeringspartierne Venstre og Det Konservative Folkeparti, og Dansk Folkeparti og blev ændret på baggrund af et ønske om at revurdere de krav, der stilles til de, der ønsker at blive danske statsborgere.

Det har fra aftaleparternes side blandt andet været et ønske at signalere, hvor stor betydning det tillægges at kunne tale, læse og skrive dansk samt evnen og viljen til at begå sig i det danske samfund.

Indfødsretsudvalgets praksis inden for det seneste år forud for indgåelsen af den nye indfødsretsaftale har vist, at der kun i helt særlige tilfælde blev meddelt dispensation fra kravet om dansk kundskaber til ansøgere med PTSD, og at der alene blev meddelt dispensation i tilfælde, hvor ansøgeren – udover PTSD – havde dokumenteret at lide af en fysisk eller psykisk sygdom af en så alvorlig karakter, at denne sygdom i sig selv kunne danne baggrund for en dispensation fra danskkravet.

Det var derfor under forhandlingerne om den nye aftale afgørende, at de nye retningslinjer kom til at give et retvisende billede af den gældende praksis, hvilket især har været vigtigt for at sikre, at ansøgere ikke gives falske forhåbninger om en ikke eksisterende mulighed for dispensation.

Det fremgår herefter af de gældende retningslinjers § 24, stk. 3, at hvor ganske særlige forhold taler herfor, forelægges det Folketingets Indfødsretsudvalg, om der kan dispenseres fra betingelserne i stk. 1 og 2.

Det fremgår endvidere, at forelæggelse vil ske, hvis ansøgeren dokumenterer at lide af en fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter og som følge heraf ikke mener at være i stand til – eller have rimelig udsigt til – at kunne opfylde betingelserne i stk. 1 og 2.

Der stilles således et krav om dokumentation for den eller de fysiske og/eller psykiske sygdomme, som den pågældende ansøger lider af. Der vil derfor altid skulle være foretaget en lægelig undersøgelse af ansøgeren, ligesom en diagnose vil

skulle fremgå af de lægeerklæringer, som Integrationsministeriet modtager i forbindelse med sagens behandling.

Endvidere følger det af retningslinjernes § 24, stk. 4, 1. pkt., at de forhold, der er omtalt i stk. 3, skal være dokumenteret ved en erklæring fra en person med lægefaglig baggrund.

Bestemmelsen medfører således, at en erklæring fra eksempelvis en psykolog ikke kan danne grundlag for en forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg.

Endvidere fremgår det af retningslinjernes § 24, stk. 3, at der skal være tale om en fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter.

I tilknytning hertil følger det af note 4 til retningslinjernes § 24, stk. 3, at Integrationsministeriet forudsættes at forelægge spørgsmålet om dispensation fra kravet om dansk kundskaber m.v. for Indfødsretsudvalget, hvor ansøgeren eksempelvis lider af svære fysiske handicaps (f.eks. mongolisme), er hjerneskadet, blind eller døv, eller har svære psykiske lidelser som (paranoid) skizofreni, en psykose eller en svær depression.

Endvidere følger det, at Integrationsministeriet forudsættes at meddele afslag til ansøgere, som lider af PTSD, også selv om tilstanden er kronisk, og dette er dokumenteret ved en erklæring fra en person med lægefaglig baggrund.

Det skal af lægeerklæringen endvidere fremgå, om behandlingsmulighederne er udtømte, samt om den pågældende fremover vil blive i stand til at tilegne sig dansk på det krævede niveau, jf. retningslinjernes § 24, stk. 4, 2. pkt. Dette medfører, at det af erklæringen skal fremgå, hvordan ansøgerens sygdom og de aktuelle symptomer påvirker sprogindlæringsmuligheden.

Endvidere anfører organisationerne, at der som et kriterium skal vedlægges erklæring fra et sprogcenter eller anden uddannelsesinstitution som dokumentation for eller en beskrivelse af ansøgerens forgæves forsøg på at tilegne sig de krævede dansk kundskaber.

Ministeriet kan oplyse, at ministeriet i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om dansk indfødsret altid indhenter oplysninger om den pågældende ansøgers dansk kundskaber.

Endelig kan ministeriet oplyse, at ministeriet vil være velvilligt indstillet på at indgå i et samarbejde med Den Almindelige Danske Lægeforening om at udarbejde en fælles standard for udformningen af lægeerklæringer, således at disse fremover bliver udarbejdet i et mere ensartet og mere letlæseligt sprog for lægmænd.

Ministeriet kan i den anledning nævne, at det ved ansøgninger om blandt andet humanitær opholdstilladelse er muligt at anvende en særlig blanket til brug for ind-

hentelse af lægelige oplysninger. Anvendelsen af blanketten bygger på en aftale mellem Den Almindelige Danske Lægeforening og ministeriet. Aftalen blev etableret på baggrund af parternes fælles interesse i, at de relevante forhold om ansøgerens helbredstilstand blev beskrevet.

Blanketten indeholder en vejledning om, hvilke lægefaglige oplysninger der er væsentlige i forbindelse med behandling af ansøgningen, ligesom blanketten sikrer, at de relevante spørgsmål bliver belyst.

Anvendelsen af blanketten giver en ensartethed i de oplysninger, der tilvejebringes, uanset hvilken læge der afgiver oplysningerne, og indebærer, at diagnosen anføres med både dansk og latinsk betegnelse. Blanketten indeholder ligeledes en sygehistorie såvel som status på ansøgers helbredstilstand og mulighederne for behandling. Oplysningerne om ansøgers sygdom er dermed lettilgængelige.

Kopi af brev af i dag til Den Almindelige Danske Lægeforening vedlægges til orientering.